

Vonnisnummer / Griffienummer /
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 9 september 2021
Naam van de eerste beklaagde Van Ranst Marc
Systeemnummer parket 21CO46599 Notitienummer ME/M/52/99/662/2021 Rolnummer 21M001231

rechtbank van eerste
aanleg Antwerpen,
afdeling Mechelen
Kamer MCV1

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

Inzake van :

de rechtstreeks dagende burgerlijke partij :

Willem Christiaan ENGEL,
bio-pharmaceutisch wetenschapper,
geboren op [REDACTED],
wonende te [REDACTED] (Nederland), [REDACTED]

bijgestaan door zijn raadsman Meester Michael Verstraeten, advocaat te Gent

tegen:

Marc, Albert Rachel **VAN RANST**, RRN [REDACTED]
geboren te [REDACTED] op [REDACTED]
van Belgische nationaliteit
ingeschreven te [REDACTED]

rechtstreeks gedaagde partij, die persoonlijk verschijnt.

Rechtstreeks gedagvaard bij geregistreerd exploit van gerechtsdeurwaarder Lydia Mampaey te Willebroek dd. 8 en 9 juli 2021 en aangezegd aan de procureur des Konings te Mechelen bij geregistreerd exploit van voormelde gerechtsdeurwaarder.

teneinde:

Na toepassing van de strafwet lastens gedaagde, aan verzoeker akte te verlenen van zijn burgerlijke partijstelling en gedaagde te veroordelen tot betaling als schadeloosstelling aan de burgerlijke partij de provisionele som van 1.000,00 euro, de kosten van het geding hierin begrepen de kosten van de rechtstreekse dagvaarding, en een rechtplegingsvergoeding begroot op 1.440,00 euro.

Het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling en met uitsluiting van het vermogen tot kantonnement;

Uit hoofde van :

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, laster (artikel 443 e.v. van het strafwetboek) te hebben gepleegd ten nadele van Willem Engel.

A. op 23 of 24 mei 2021 door Willem Engel in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreem rechtse mens en/of een virusontkenner te noemen

B. op 12 juni 2021 door Willem Engel een 'oplichter' te noemen in een publiek bericht op twitter

PROCEDURE

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

BEOORDELING OP STRAFGEBIED

1. Wat betreft het verzoek tot heropening van de debatten

1.

Onderhavige zaak werd behandeld en in beraad genomen op de zitting van 11 augustus 2021.

Bij verzoekschrift gedateerd op 12 augustus 2021 verzoekt de rechtstreeks dagende partij om in toepassing van artikel 772 van het gerechtelijk wetboek de debatten te heropenen op grond van een nieuw feit van overwegend belang in de zin van voormelde bepaling.

Het feit waarnaar de rechtstreeks dagende partij verwijst betreft een interview dat de rechtstreeks gedaagde partij op 11 augustus 2021 heeft gegeven aan de Vlaamse Televisie Maatschappij bij het buitenkomen van de zittingszaal, na de behandeling en inberaadname van de zaak.

2.Principes :

De rechtbank kan, ingevolge het toekomen van nieuwe stukken tijdens de beraadslaging, of omwille van enige andere reden, de debatten heropenen (Verstraeten, R., *Handboek strafvordering*, Antwerpen, Maklu, 2012, p. 1104, 2209).

De rechter beslist op onaantastbare wijze hierover (zie o.m. Cass., 14 november 1995, *Arr. Cass.*, 1995, nr.496; Cass., 12 september 2000, *Arr. Cass.*, 2000, nr. 462, *T. Strafr.*, 2001, 31; Cass., 24 september 2002, *R.W.*, 2003-04, 61, noot Vandromme, S., Cass., 19 januari 2000, *Arr. Cass.*, 2000, nr. 45, alle rechtspraak geciteerd door Verstraeten, R., *o.c.*, 2209). Zo is de rechter niet verplicht de debatten te heropenen wanneer het ontvangen stuk niet van die aard is zijn oordeel te beïnvloeden (Cass., 5 december 2000, *Arr. Cass.*, 2000, nr. 668, geciteerd door Verstraeten, R., *o.c.*, 2209).

3.

De rechtstreeks dagende partij stelt in het verzoekschrift tot heropening der debatten o.m. :

"1.(...) Daarnaast heeft Dhr. Van Ranst ook verklaard dat hij denkt dat Dhr. Engel het bestaan van het virus niet ontkent.

(...)

Desalniettemin verklaarde Dhr. Van Ranst bij het buitenkomen aan de pers dat hij verder Dhr. Engel een virusontkenner zal noemen en dat daarmee geen enkel probleem is.

Dhr. Van Ranst kondigde derhalve aan de publieke verspreiding van de lasterlijke bewering nog te zullen verderzetten, waarbij hij meteen zijn gezegde herhaalde en daarmee de daad bij het woord voegde voor de nationale commerciële televisie." (p. 2 verzoekschrift)

En :

"(....)

4.De verklaring aan de audio-visuele pers gedaan, waarbij Dhr. Van Ranst publiek erkent Dhr. Engel een virusontkenner te hebben genoemd, en stelt dat hij hem verder een virusontkenner zal noemen, is het verder verspreiden van de boodschap die Dhr. Van Ranst eerder had verspreid door een verklaring af te leggen aan een journalist van het Financieel Dagblad met de bedoeling zijn verklaring verspreid te zien. (...)" (p. 3 verzoekschrift)

De rechtstreeks dagende partij lijkt daarmee te stellen dat er ook tijdens het interview op 11 augustus 2021, bij het buitenkomen uit de zittingszaal, feiten van laster door de rechtstreeks gedaagde partij werden gepleegd, en dat het ging om een verderzetting van de reeds eerder door de rechtstreeks gedaagde partij gedane uitingen.

De rechtbank is hiervoor niet gevat, vermits zij enkel de feiten zoals aangehaald in de rechtstreekse dagvaarding, en die de rechtstreeks dagende partij dateert op 23 of 24 mei 2021 en op 12 juni 2021, kan beoordelen.

De rechtbank is verder van oordeel dat van de overige in het verzoekschrift aangehaalde elementen niet wordt aangetoond dat deze van aard zijn om het oordeel van de rechtbank te beïnvloeden.

De argumentatie uiteengezet in het verzoekschrift toont niet aan waarom het interview dat de rechtstreeks gedaagde partij na de zitting gaf een nieuw feit van overwegend belang zou uitmaken voor de beoordeling van de in de rechtstreekse dagvaarding geviseerde feiten.

Het verzoek tot heropening der debatten wordt dan ook als ontvankelijk doch ongegrond afgewezen.

2. Wat betreft de bevoegdheid ratione materiae van deze rechtbank

1.

Zowel door het openbaar ministerie, als door de rechtstreeks gedaagde partij werd ter zitting de onbevoegdheid van de correctionele rechtbank opgeworpen, stellende dat het zou gaan om drukpersmisdrijven waarvoor enkel het hof van assisen bevoegd is.

De rechtstreeks dagende partij betwistte dit.

2.

De regels betreffende de bevoegdheid ratione materiae in strafzaken raken de openbare orde (zie in die zin Cass., 9 oktober 1922, *Pas.*, 1923, I, 5, geciteerd door Declercq, R., 'Bevoegdheid-algemeen', in *Strafrecht en strafvordering. Commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, deel 2, Kluwer, losbl., p. 11, nr. 27).

Op grond van artikel 150 Gec. Grondwet behoren drukpersmisdrijven, behalve deze die door racisme of xenofobie ingegeven zijn, tot de bevoegdheid van het hof van assisen.

De rechtbank dient haar bevoegdheid na te gaan aan de hand van de door de inleidende akte omschreven feiten waarop de strafvordering betrekking heeft.

Wanneer een vonnisgerecht moet vaststellen dat het feit, zoals het is omschreven in de akte die de zaak aanhangig maakt, een drukpersmisdrijf uitmaakt, dan dient zij zich onbevoegd te verklaren.

Bij de eerste bevoegdheidscontrole hoeft de rechter zich niet af te vragen of de kwalificatie van de inleidende akte juist is of niet (in die zin Cass., 8 september 1998, AR P.98.108.N, *Arr. Cass.*, 1998, 394, geciteerd door Declercq, R., 'Bevoegdheid-ratione materiae', *o.c.*, p. 29, nr. 81).

Het drukpersmisdrijf vereist een strafbare meningsuiting in een tekst die vermenigvuldigd is door een drukpers of een gelijkaardig procedé. Digitale verspreiding (zoals via internet) vormt een dergelijk gelijkaardig procedé (in die zin Cass. AR P.11374.N, 6 maart 2012, *NjW*, 2012, afl. 262, 341 en *N.C.*, 2012, afl. 3, 223, conclusie De Swaef, M.; Cass. AR P.11.0855.N, 6 maart 2012, *NjW*, 2012, afl. 262, 342, noot Brewaeys, E.; Voorhoof, D., 'Weblogs en websites zijn voortaan ook 'drukkers', *De Juristenkrant*, afl. 246, 4; Royer, S., 'Beledigingen via sociale media en het drukpersmisdrijf', *NjW*, 2018, afl. 387, 650-651).

3.

De geïndiceerde feiten betreffen volgens de rechtstreekse dagvaarding :

Ergens, op een onbekende plaats in het Rijk, laster (artikel 443 e.v. van het strafwetboek) te hebben gepleegd ten nadele van de rechtstreeks dagende partij,

A. Op 23 of 24 mei 2021, door de rechtstreeks dagende partij in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreem rechtse mens en/of een virusontkenner te noemen

B. Op 12 juni 2021, door de rechtstreeks dagende partij een "oplichter" te noemen in een publiek bericht op twitter

Zowel de uitlatingen in het kranteninterview/-artikel, als de publieke berichten op twitter (zie de hoger aangehaalde Cassatierechtspraak) betreffen in het licht van het voorgaande (zie randnummer 2) vermeende drukpersmisdrijven, die op basis van artikel 150 Gec. Grondwet tot de bevoegdheid van het hof van assisen behoren.

De correctionele rechtbank is derhalve niet bevoegd om kennis te nemen van de strafvordering voor de feiten onder A en B zoals omschreven in de rechtstreekse dagvaarding, noch om kennis te nemen

van de burgerlijke vordering daaromtrent (de rechtstreeks dagende partij vorderde een provisionele schadevergoeding van 1.000,00 euro).

4.

De rechtstreeks dagende partij heeft ter zitting opgeworpen dat de stukken die door de rechtstreeks gedaagde partij aan hem werden overgemaakt niet overeenstemmen met de stukken die de rechtstreeks gedaagde partij ter griffie had neergelegd. De stukken die niet aan hem werden overgemaakt kunnen volgens de rechtstreeks dagende partij niet worden voorgelegd aan de rechtbank.

Deze argumentatie behoeft geen verder antwoord, gelet op de hoger vastgestelde onbevoegdheid van deze rechtbank.

**OM DEZE REDENEN :
DE RECHTBANK :**

Gelet op de artikelen :

- 11, 12, 14, 21, 22, 23, 31 tot 37, 40 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;
 - 2, 3 van het strafwetboek;
- door de voorzitter ter terechtzitting aangewezen;

op tegenspraak ten aanzien van Marc **VAN RANST**,

verklaart het verzoek van de rechtstreeks dagende partij Willem ENGEL tot heropening van de debatten ontvankelijk doch ongegrond;

stelt vast niet bevoegd te zijn om kennis te nemen van de strafvordering en van de burgerlijke vordering;

Legt de gedingkosten, waaronder de kosten van de rechtstreekse dagvaarding en de rechtsplegingsvergoeding door de rechtstreeks dagende partij begroot op 1.440,00 euro , ten laste van de rechtstreeks dagende partij, Willem ENGEL.

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op 9 september 2021 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Mechelen, kamer MCV1:

- Jessica Bourlet, ondervoorzitter, alleen zetelend rechter
in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie,
met bijstand van griffier Kelly Van Lierop

Kelly Van Lierop

Jessica Bourlet